ການວິຈັຍເບິ່ງການຕິດຕໍ່ຂອງເຊື້ອວັນນະໂຣຄ໌

ການວິຈັຍເບິ່ງການຕິດຕໍ່ຂອງເຊື້ອວັນນະໂຣຄ໌ ແມ່ນຫຍັງ?
ເມື່ອບຸກຄົນນຶ່ງມີເຊື້ອວັນນະໂຣຄ໌ຢູ່ໃນຮ່າງກາຍ, ມັນເປັນ ສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ວິໃຈເບິ່ງວ່າເຊື້ອໂຣກນັ້ນໄດ້ຕິດຕໍ່ລະບາດ ໄປຍັງຜູ້ອື່ນແລ້ວບໍ. ກະຊວງສາທາຣະນະສຸຂໄດ້ວິຈັຍເບິ່ງເຖິງ ເຣື່ອງ ການຕິດຕໍ່ຂອງພຍາດນີ້ ເພິ່ນເອີ້ນວ່າ ການກວດ ສອບຫາຄວາມຈິງຂອງການຕິດຕໍ່ລະບາດຂອງວັນນະໂຣກ.

ບຸກຄົນໃດທີ່ມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ໌ ສາມາດແຜ່ເຊື້ອໂຣກນີ້ ໄປຍັງຜູ້ອື່ນ ໄດ້ໂດຍງ່າຍໂດຍບໍ່ຮູ້ສຶກຕົວ, ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນຕ້ອງໄດ້ສັກຢາ ເພື່ອປ້ອງ ກັນບໍ່ໃຫ້ ເກີດປ່ວຍໄຂ້.

ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານບອກກັບທາງແພທຂອງກະຊວງສາທາຣະນະສຸຂ ໃນລະຫວ່າງທີ່ເພິ່ນສອບຖາມນັ້ນຈະເກັບເປັນຄວາມລັບ.

ເພິ່ນຈະເຮັດຫຍັງໃນລະຫວ່າງທີ່ເພິ່ນສອບຖາມເຣື່ອງການຕິດຕໍ່ລະ ບາດຂອງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ?
ແພທຂອງກະຊວງສາທາຣະນະສຸຂຈະຖາມທ່ານເຊັ່ນວ່າ ເມື່ອໃດ ທ່ານເລີ່ມເປັນ ຫຼືຮູ້ສຶກເປັນໄຂ້. ພຍາຍາມໃຫ້ຄິດທົບທວນຄືນວ່າ ທ່ານໄດ້ໃຊ້ເວລາຢູ່ກັບຄົນ**ທັງຫຼາຍ** ລວມທັງຄົນໃນຄອບຄົວ, ຄົນມາ ຢາມ, ເດັກນ້ອຍ, ໝູ່ເພື່ອນ, ຄົນທຳງານຮ່ວມກັນ, ແລະຜູ້ມາເຝົ້າ ເບິ່ງລູກ. ໃຫ້ຄິດທວນຄືນຫຼັງຫຼາຍໆອາທິດ, ຫຼາຍໆເດືອນໃນຄາວ ທີ່ທ່ານເລີ່ມປ່ວຍໄຂ້ຫຼືເລີ່ມໄອ. ຈາກນັ້ນ ແພທສາທາຣະນະສຸຂຈຶ່ງພໍຈະຮູ້ວ່າຈະໃຫ້ຄົນຜູ້ໄດ້ໄປຮັບການ ກວດເບິ່ງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ.

ຂໍ້ມູນທີ່ທ່ານບອກກັບແພທສາທາຣະນະສຸຂນັ້ນຈະເກັບເປັນ <u>ຄວາມລັບ</u>.
ແພທສາທາຣະນະສຸຂຈະ**ບໍ່ເປີດເຜີຍ**ໃຫ້ຜູ້ໃດຮູ້ຊື່ຂອງທ່ານຫຼືຂໍ້ມູນທີ່ ທ່ານໃຫ້ໄວ້ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ວ່າຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກທ່ານເທົ່ານັ້ນ. ນີ້ໝາຍ ເຖິງວ່າທ່ານບອກຕາມຄວາມເປັນຈິງໃຫ້ກັບນາຍແພທ.

ນາຍແພທອາດຈະໄດ້ກວດເບິ່ງລະບົບລະບາຍອາກາດຢູ່ໃນເຮືອນ ຂອງທ່ານ ຫຼືບ່ອນໃດບ່ອນນຶ່ງທີ່ທ່ານູໃຊ້ເວລາຢູ່ເປັນສ່ວນ ຫຼາຍ. ນີ້ກໍເພື່ອຈະໄດ້ວິຈັຍເບິ່ງວ່າໃຜແດ່ທີ່ຄວນຈະໃຫ້ໄປກວດເບິ່ງ ເຊື້ອ ວັນນະໂຣຄ.

ນາຍແພທຈາກທາງສາທາຣະນະສຸກຈະນັດໝາຍໃຫ້ຄົນເຫຼົ່າ ນັ້ນໄປກວດເບິ່ງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ, ແຕ່ບໍ່ໄດ້ບອກເຂົາວ່າຜູ້ໃດ ມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ. ບຸກຄົນໃດທີ່ຢູ່ໃກ້ທ່ານໃຊ້ເວລາຢູ່ນຳທ່ານ ຫຼາຍທີ່ສຸດນັ້ນຄວນຈະຕ້ອງໄປກວດເບິ່ງເປັນຜູ້ທຳອິດ.

ການຄົ້ນຄວ້າເບິ່ງການຕິດຕໍ່ຂອງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຈະຕ້ອງໃຊ້ ເວລາ ນາຍແພທຕ້ອງແນ່ໃຈວ່າບຸກຄົນທີ່ຈະໃຫ້ໄປກວດນັ້ນ ເຂົາຕ້ອງໄດ້ໄປກວດໃຫ້ມັນແລ້ວ. ຍ້ອນສາຍເຫດນີ້ ນາຍແພທ ຈຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ສອບຖາມທ່ານຫຼາຍເທື່ອ. ເພິ່ນຈະຖາມທ່ານ ເປັນ ບາງຄຳຖາມທີ່ຕ່າງກັນໃນພາຍຫຼັງ. ທັງນີ້ກໍເພື່ອເພິ່ນຈະໄດ້ເຂົ້າໃຈ ໝົດທຸກໆຂັ້ນຕອນ. **ໃຫ້ຈຳໄວ້ວ່າ, ສິ່ງທີ່ທ່ານບອກກັບ ນາຍແພທນັ້ນຈະ ເກັບເປັນ<u>ຄວາມລັບ</u>.**

ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຕິດຕໍ່ກັນໄດ້ຢ່າງໃດ?
ທຸກຄົນສາມາດທີ່ຈະຕິດ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄໄດ້. ເມື່ອບຸກຄົນ ໃດທີ່ປ່ວຍໄຂ້ເນື່ອງຈາກມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຢູ່ໃນປອດ ຂອງເຂົາ ເວລາໄອ, ຫຼືຈາມອອກມາເຊື້ອໂຣກກໍຈະແຜ່ລະບາດ ອອກໄປໃນອາກາດ

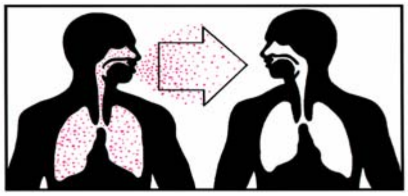

ຖ້າທ່ານຢູ່ໃກ້ບຸກຄົນທີ່ປ່ວຍເປັນ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ ທ່ານກໍຈະຫາຍ ໃຈເອົາເຊື້ອໂຣກຂອງ ເຂົາເຂົ້າໄປໃນປອດຂອງທ່ານ. ນີ້ແມ່ນ ທາງນຶ່ງຂອງການຕິດຕໍ່ແລະແຜ່ເຊື້ອຂອງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ.

ທ່ານຈະບໍ່ຕິດ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຈາກການຈັບມືຫຼືຈາກເຄື່ອງນຸ່ງ ອາຫານ, ຖ້ວຍຊາມ, ຫຼືວັດຖຸຕ່າງໆ.

> **ມີຢາທີ່ດີໆເພື່ອປິ່ນປົວ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄນີ້ໄດ້ ທັງເຊື້ອທີ່ມີ ໃນຮ່າງກາຍທີ່ບໍ່ທັນແຜ່ແລະແບບທີ່ແຜ່ຂະຍາຍ.**

ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງໃດລະຫວ່າງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ຍັງ ຝັງຕົວຢູ່ໃນຮ່າງກາຍທີ່ຍັງບໍ່ທັນຕິດຕໍ່ລະບາດໄດ້ເທື່ອແລະ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ລະບາດໄດ?
ໃນເມື່ອ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄເຂົ້າໄປຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງຄົນເຮົາ, ສ່ວນຫຼາຍມັນຈະ "ຝັກຕົວນອນຢູ່" ນີ້ເອີ້ນວ່າ "**latent TB infection**" ຫຼືຊື່ຫຍໍ້ວ່າ "**LTBI**." "ການຝັກຕົວນອນຢູ່"ຂອງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄມັນຍັງບໍ່ທັນເປັນພັຍຕໍ່ຮ່າງກາຍເທື່ອ ຫຼືທຳໃຫ້ ທ່ານປ່ວຍໄຂ້ໄດ້ເທື່ອ. ການຝັກຕົວນອນຢູ່ຂອງເຊື້ອໂຣກ ຈະຢູ່ໄດ້ ຫຼາຍປີ. ການສັກຢາເຊື້ອຢາທົດລອງທີ່ໄຕ້ຜິວໜັງເປັນວິທີ ດຽວທີ່ ຈະຮູ້ໄດ້ວ່າມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຫຼືບໍ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານ.

"ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ລະບາດຜູ້ອື່ນໄດ້" ເມື່ອເຊື້ອ ວັນນະໂຣຄມັນ "ຟື້ນຕົວ"ແລະເລີ່ມຂຍາຍຕົວຂຶ້ນ ມັນເປັນອັນ ຕລາຍຕໍ່ຮ່າງກາຍຂອງທ່ານ. ບຸກຄົນໃດທີ່ມີເຊື້ອ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ

Adapted from material from the Minnesota Department of Health, TB Prevention and Control Program

ການວິຈັຍເບິ່ງການຕິດຕໍ່ຂອງເຊື້ອວັນນະໂຣຄ – ໜ້າທີ 2

ປະເພດ ນີ້ຈະປ່ວຍໃຂ້ໜັກ. ອາການຂອງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຈະມີອາການໄອເປັນປະຈຳ, ຈ່ອຍໂຊ, ນ້ຳໜັກລົດ, ກິນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ເຫື່ອອອກຕອນກາງຄືນ, ເປັນໃຂ້, ແລະເຈັບຕາມໜ້າເອິກ. ຖ້າເຊື້ອວັນນະໂຣຄຢູ່ໃນປອດຂອງເຂົາມັນສາມາດທີ່ຈະຕິດຕໍ່ລະບາດໄປຫາຜູ້ອື່ນໄດ້.

ມີປະມານ 10% ຂອງຄົນທີ່ມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ນອນຝັກຕົວຢູ່ນັ້ນ **ຟື້ນຕົວຂື້ນ**ແລະສາມາດຕິດຕໍ່ໄປຫາຜູ້ອື່ນໄດ້. ຖ້າທ່ານຫາກມີບັນຫາກັບສຸຂພາບອື່ນໆ, ການສ່ຽງເປັນໄປໄດ້ສູງ.

ຖ້າຂ້ອຍມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄສາມາດຕິດຕໍ່ໄປຫາຜູ້ອື່ນໄດ້, ຂ້ອຍຄວນປ້ອງກັນຄົນໃນຄອບຄົວແລະໝູ່ເພື່ອນໄດ້ຢ່າງໃດ?

1. **ກິນຢາຮັກສາຕົວຕາມຄຳສັ່ງຂອງໝໍ**. ເມື່ອເວລາທ່ານເລີ່ມກິນຢາຮັກສາເຊື້ອວັນນະໂຣຄນັ້ນ, ທ່ານໝໍຍັງຈະຕ້ອງຕິດຕາມກວດເບິ່ງອີກເພື່ອຈະໄດ້ຮູ້ວ່າຢານັ້ນໄດ້ຜົນດີຊ່ຳໃດ. ເຖິງແມ່ນວ່າຢາໄດ້ຂ້າ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄແລ້ວກໍຕາມ ແຕ່ທ່ານໝໍຍັງຕ້ອງໃຫ້ກິນຢາສືບຕໍ່ໄປ, ເພາະທ່ານຈະບໍ່ໄດ້ແຜ່ລະບາດເຊື້ອໂຣກໄປໃສ່ຜູ້ອື່ນ.
2. ເຖິງທ່ານຈະບໍ່ສາມາດແຜ່ລະບາດເຊື້ອໂຣກໄປໃສ່ຜູ້ອື່ນ **ໄດ້ກໍຕາມ ແຕ່ທຸກໆຄັ້ງທີ່ທ່ານໄອທ່ານຕ້ອງປິດປາກຂອງທ່ານດ້ວຍເຈັ້ຽສຳຮັບເຊັດໜ້າຢູ່ສເມີ.**
3. ແພທຈາກທາງສາທາຣະນະສຸຂຈະແນະນຳວິທີການຫລີກລ່ຽງການແຜ່ລະບາດ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄໄປສູ່ຜູ້ອື່ນ.
   - ທ່ານອາດຕ້ອງຢູ່ຫ່າງອອກຈາກສຖານທີ່ສາທາຣະນະ, ບ່ອນທຳງານແລະໂຮງຮຽນ.
   - ທ່ານອາດຕ້ອງຍົກເວັ້ນຜູ້ມາຢ້ຽມຢາມທ່ານຢູ່ໃນເຮືອນ.
4. **ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບແພທໃນການຄົ້ນຄວ້າຫາຂໍ້ມູນຂອງເຊື້ອວັນນະໂຣຄ**. ແພທມີຄວາມຕ້ອງການຢາກໃຫ້ຄອບຄົວຂອງທ່ານມີສຸຂພາບສົມບູນດີແລະປອດພັຍຈາກການຕິດເຊື້ອວັນນະໂຣຄ.

ຂ້ອຍຮູ້ຈັກຄົນຜູ້ນື່ງທີ່ມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ຜູ້ອື່ນໄດ້ ຂ້ອຍຄວນຈະເຮັດແນວໃດ?
ຖ້າທ່ານໃຊ້ເວລາສ່ວນຫລາຍຢູ່ຮ່ວມກັບຄົນທີ່ມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ຕິດຕໍ່ລະບາດຜູ້ອື່ນໄດ້ນັ້ນ ທ່ານອາດຈະຫາຍໃຈເອົາເຊື້ອໂຣກເຂົ້າໄປໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານ ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ທ່ານຕ້ອງໄປກວດເບິ່ງວ່າທ່ານໄດ້ຕິດ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄບໍ.

ນາຍແພທຈະນັດໝາຍໃຫ້ທ່ານໄປກວດຫາເບິ່ງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄດ້ວຍວິທີສັກເຊື້ອໂຣກຝັງໄວ້ທີ່ໄຕ້ຜິວໜັງ, ການກວດນີ້ຈະບໍ່ເສັຍ

ເງີນ.ຖ້າຜົນການກວດຂອງທ່ານ**"ບໍ່ພົບເຊື້ອ"**(ປົກກະຕິ) ນັ້ນກໍໝາຍຄວາມວ່າທ່ານບໍ່ມີເຊື້ອໂຣກປອດແຫ້ງຢູ່ໃນຮ່າງກາຍເພື່ອຄວາມແນ່ໃຈ ຫລັງຈາກນັ້ນອີກຫຼາຍອາທິດຕໍ່ມາທຸກໆຄົນຄວນກັບໄປກວດເບິ່ງອີກ.

ຖ້າຜົນການກວດຂອງທ່ານ **"ພົບເຊື້ອ"** ນັ້ນກໍໝາຍຄວາມວ່າທ່ານມີເຊື້ອໂຣກປອດແຫ້ງຢູ່ໃນຮ່າງກາຍ. ທ່ານຕ້ອງໄດ້ໄປພົບທ່ານໝໍເພື່ອສ່ອງໄຟຟ້າເພື່ອຈະໄດ້ຮູ້ວ່າ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄທີ່ຢູ່ໃນຮ່າງກາຍນັ້ນຢູ່ໃນຣະດັບທີ່ນອນຝັກຕົວຫຼືລະດັບທີ່ຈະຕິດຕໍ່ແຜ່ເຊື້ອໂຣກໄປສູ່ຜູ້ອື່ນໄດ້ ທ່ານຕ້ອງໄດ້ກິນຢາຂ້າເຊື້ອໂຣກ.

ເດັກນ້ອຍຫຼືບຸກຄົນໃດທີ່ມີເຊື້ອ HIV ຫຼືມີບັນຫາສຸຂພາບອື່ນໆມີໂອກາດທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຊື້ອໂຣກທີ່ນອນຝັກຕົວຢູ່ໃນຮ່າງກາຍນັ້ນຕື່ນຂື້ນແລະແຜ່ໄປສູ່ຜູ້ອື່ນ. ທ່ານອາດຈະຕ້ອງໄດ້ກິນຢາເຖິງແມ່ນວ່າຜົນການ ກວດນັ້ນບໍ່ພົບເຊື້ອກໍຕາມ.

ຖ້າທ່ານມີອາການຂອງ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຈະມີອາການໄອເປັນປະຈຳ,ຈ່ອຍໂຊ, ນ້ຳໜັກລົດ, ກິນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ເຮື່ອອອກຕອນກາງຄືນ, ເປັນໃຂ້ ແລະເຈັບໜ້າເອິກ. ທ່ານຄວນໄປຫາທ່ານໝໍ. ເຖິງແມ່ນວ່າຜົນການກວດນັ້ນບໍ່ພົບເຊື້ອກໍຕາມ.

ຂ້ອຍຄວນເຮັດວິທີໃດຖ້າຜົນການກວດວ່າມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄ?.
ຖ້າທ່ານເຄີຍມີປະຫວັດມີ ເຊື້ອວັນນະໂຣຄຈາກຜົນການກວດທີ່ຜ່ານມາ ທ່ານກໍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງກວດອີກ ຖ້າທ່ານຍັງບໍ່ທັນໄດ້ກວດ, ຈົ່ງໄປກວດ, ການກວດນີ້ເປັນຜົນດີບໍ່ໄດ້ເສັຍຫາຍຫຍັງ.

ເຊື້ອຢາວັກຊີນBCG vaccine ແມ່ນຫັຍງ?
ເຊື້ອຢາວັກຊີນBCG ບໍ່ໄດ້ປ້ອງກັນທ່ານຈາກເຊື້ອໂຣກປອດແຫ້ງຕລອດໄປ. ເຊື້ອຢາວັກຊີນBCGຈະບໍ່ໃຫ້ກໍ່ເກີດເຊື້ອໂຣກປອດແຫ້ງດ້ວຍວິທີສັກເຊື້ອໂຣກຝັງໄວ້ທີ່ໄຕ້ຜິວໜັງ, ຖ້າທ່ານໄດ້ສັກຢາວັກຊີນແລ້ວກໍຖືວ່າປອດພັຍ

Oregon Health Authority

Adapted from material from the Minnesota Department of Health, TB Prevention and Control Program